

Des del carrer

XAVIER BARÓ, AUTOR DE «MISIONEROS EN EL PACÍFICO»

«El compromís dels missioners al Pacífic va ser impressionant»

Samuel Gutiérrez

El jove historiador Xavier Baró, vicedegà de la Facultat d'Humanitats de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC), confessa que sovint viu les seves recerques històriques en clau d'aventura. L'aventura de la història que cal ser explorada i entesa, no justificada. Com ara la que van viure un grup de jesuïtes a principis del segle XVIII en el seu afany evangelitzador de les illes Carolines i Palau, a l'oceà Pacífic, situades més enllà de les Filipines. El seu últim llibre, *Misioneros en el Pacífico* (Documenta Universitaria), recull precisament la història, amb documents originals fins ara no publicats, d'aquests intrèpids missioners. Una història llunyana en el temps i en l'espai, però que també aporta importants claus de lectura per al món d'avui.

D'on neix aquest interès acadèmic per un tema tan específic com el de la presència missionera de l'Església a Oceania?

Neix de la constatació que el tema de les missions a Amèrica havia estat molt treballat i, en canvi, aquest mateix tema a Oceania i al Pacífic no havia merescut tanta atenció. Precisament, crec que una de les virtuts que han de tenir els historiadors és la investigació de temes que no han estat gaire explorats. Un cert esperit aventurer és gairebé imprescindible per ser historiador. També he de dir que l'espurna la va encendre el meu antic director de tesi, que fa quatre o cinc anys em va convidar a estudiar i aprofundir el tema de les missions al Pacífic, un tema amb moltes possibilitats.

Per què va escollir les missions

jesuïtes?

En l'època que estudio, en el segle XVII-XVIII, tot i que ja hi ha presència d'altres ordes al Pacífic, l'impuls missioner anava sobretot a càrrec dels jesuïtes. És una congregació, a més, a la qual tinc especial estima perquè vaig estudiar en un col·legi de jesuïtes i la seva espiritualitat em resulta familiar.

Com a historiador, i també com a creient, què és el que més l'ha impressionat de la història dels missioners jesuïtes a les illes Carolines i Palau?

Sense dubte, el seu compromís, que va ser admirable. Són missioners que literalment no sabien on anaven. El seu esperit d'entrega i de confiança en Déu m'impressiona moltíssim. I a mesura que m'endinsava en la història,

creixia en mi la convicció que era important donar-la a conèixer. Precisament, perquè era poc coneguda. De fet, la majoria dels textos publicats són originals de l'arxiu, inèdits. Amb aquest llibre he volgut ser el modest relator d'uns fets que crec sincerament que mereixen ser coneguts.

Tot i que la seva investigació respon a un interès bàsicament històric, el que explica en el seu llibre és digne de qualsevol guió de Hollywood.

Diuen que la realitat sempre supera la ficció i la història d'aquests missioners n'és un bon exemple. El coratge, la gosadia i el compromís que mostren són realment impressionants. La història d'aquests missioners és una història molt viva, molt humana. No són dades fredes ni cròniques indiferents, sinó que en els documents que he descobert hi ha molta

càrrega humana. Els missioners donen una gran importància al diàleg, malgrat que en aquella època el diàleg no era com el concebem ara. Per a mi, com a historiador i com a creient, ha estat molt reconfortant descobrir que els missioners al Pacífic no tractaven els indígenes amb menyspreu, com a éssers inferiors. El seu interès era clarament evangelitzador, tot i que amb un concepte de la missió també una mica diferent del que tenim ara. Hi ha coses que, per la mentalitat del moment, només es podien fer d'aquella manera, com ara el tema del bateig. Creien que feien el millor que podien fer per les ànimes. Com a historiador em sento cridat a intentar entendre i explicar aquella història, no a jutjar-la o justificar-la.

Eduard Brufau

Rauxa

Déu i l'Església

Els defectes i els pecats humans de l'Església han dut un bon nombre de cristians a seguir Déu pel seu compte, al marge de qualsevol estructura eclesial. És ben veritat que el Déu cristià és personal, que ens crida a tots i cadascun de nosaltres pel nostre nom. Ara bé, aquesta dimensió personal deriva fàcilment en un tancament individualista quan rebutgem la dimensió comunitària de la fe, perquè llavors, en el fons, rebutgem la fe personal dels altres. L'experiència ens diu que molt sovint qui opta per aquesta aventura en solitari acaba, sense voler-ho, allunyant-se de Déu. No és, tanmateix, un camí sense retorn. La tornada a

Déu sempre és possible, però no es pot fer ignorant els germans, la comunitat cristiana, l'Església. No es tracta d'idolatriar la jerarquia humana, ni tan sols el Papa, sinó d'acceptar que formem part d'aquesta família tan defectuosa. Encara que hi hagi actes o fins i tot aspectes de l'Església imperfectes o que no entenguem hem de sentir que som una mateixa família unida per Crist. No és just assenyalar els pecats de l'Església si primer no reconeixem els nostres. És un repte difícil, però Déu i Església van indissolublement units, perquè l'amor a Déu passa necessàriament per l'amor als germans.

Pensant-ho millor

Joan Godayol
Bisbe emèrit
d'Ayaviri (Perú)

Avui dia, Crist continua actuant

Jesús va enviar els seus apòstols a predicar l'Evangeli i els va concedir el poder de fer miracles.

En un món com el nostre, ens podem preguntar: com és que ara els Pastors no fan miracles?; i, com és que de vegades demanem per un malalt perquè es curi, i es mor?... i tantes altres preguntes per l'estil que ens desconcerten.

Em sembla que, ara, en un temps tecnificat i materialista, on s'entén el que és «causa i efecte» (i de seguida si és possible), ens costa entendre, com Jesús va haver d'aixecar la poca autoestima dels deixebles perquè creguessin que podien seguir el Mestre amb les mateixes paraules o semblances confirmades amb fets meravellosos.

Avui dia (i encara més a l'anomenat primer món) ja tenim la suficient autoestima i valoració pròpia en les possibilitats que Déu ha donat a l'home. El que de vegades encara no entenem és com es produeixen els miracles actuals, per la mediació humana, com quan apareix un bon metge, que a més de la seva competència professional, té el cor a la mà per atendre, cuidar, amoixar i guarir el malalt; o apareixen persones generoses que, compartint els béns materials i sortint del seu egoïsme, fan miracles de caritat sense cap interès propi, etc.

A més, és difícil comprendre com Déu actua i distribueix els dons i les pregàries en el moment, el lloc i la persona segons la seva Divina Providència, i no segons la nostra direccionalitat o interès propi. Per exemple: el dolor profund de la pèrdua d'un ésser estimat, convertit en pregària amb Crist dolencós a la creu, pot resoldre o atenuar una tragèdia perquè diferents infants no morin de fam, o evitar una guerra, o la reconciliació de persones allunyades. Així és que nosaltres no ens podem atribuir cap mèrit propi, en el nostre ben actuar, sinó que només és Crist qui continua actuant i intervenint en la nostra Història de Salvació. I sí, podem i hem d'agrair-li que ens associï a la manera d'actuar constant en tot.

És ben difícil, per no dir impossible, entendre això des de la nostra lògica humana. Continuem demanant-li a la Santíssima Verge, Mare i Mestre de la Fe, que ens ajudi a acceptar la fe com a do sobrenatural, com Ella ens va donar exemple.